

R O M A N I A
MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

Str. Gen. Berthelot 28-30, București – 70738, Tel. & Fax. (+40 1) 310.4214/3145420

Pedagogie

Programa pentru institutori / învățători

- examenul de definitivare în învățământ
- obținerea gradului didactic II

Aprobate prin
Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. ____ /
____ 2000

Colectivul de elaborare

Autorii programelor

**Coordonare generală: prof. univ. dr. Ioan Neacșu, Universitatea
București**

**Autori: prof. univ. dr. Ioan Neacșu, Universitatea București
 lector univ. dr. Romiță Iucu, Universitatea București**

PEDAGOGIE SI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE

Programa pentru definitivare in invatamant

institutori / invatatori

A. PREZENTARE GENERALA. COMPETENTE CHEIE

1. Programa de pedagogie pentru definitivarea in invatamant reprezinta o componenta esentiala a curriculum-ului destinat formarii continue a invatatorilor, institutorilor cu pregatire medie si universitara (de scurta durata) care lucreaza in invatamantul primar.
2. Conceptia si principiile care stau la baza realizarii ei sunt:
 - a. ***continuitate***, reflectata in obiectivele si continuturile stabilite asigurandu-se atat integrarea pregatirii initiale din perioada studiilor liceale cat si formarea / dezvoltarea pentru cariera didactica (gradele didactice II si I);
 - b. ***coerenta***, conferita de organizarea si articularea modular-tematica a obiectivelor arhivelor de continut si referintelor bibliografice orientate spre a elimina repetitiile, interferentele si contradictiile conceptual-metodologice ale diferitelor abordari respectand insa legitimitatea variatelor puncte de vedere;
 - c. ***adecvarea***, asigurata prin corelarea si armonizarea obiectivelor si a continuturilor dezvoltate cu directiile si programele de reforma educationala aflate in desfasurare in Romania;
 - d. ***dezvoltarea si inovarea***, satisfacute prin introducerea unor noi temne destinate sa initieze candidati in ceea ce semnifica astazi achizitie moderna, pozitiva in domeniul de referinta psihopedagogic, sa sensibilizeze cadrele didactice, invatatorii, la problematica tendintelor de inovarea a teoriei si a practicii educationale pe plan national si international;
3. Domeniile si unitatile de competenta cheie, precum si nivelurile de performanta vizate de examenul de definitivat la disciplina pedagogie - elemente de psihologie sunt, in principal urmatoarele:

- 3.1. stapanirea si utilizarea adevarata si argumentata a conceptelor, teoriilor, orientarilor si tendintelor stiintifice specifice fiecarei arii tematice stabilite in programa;
- 3.2. stapanirea optima a capacitatilor de proiectare, conducere si evaluare a proceselor de instruire si educatie scolara si extrascolara in invatamantul primar;
- 3.3. manifestarea unei conduite psihopedagogice optim creative in domeniul organizarii experientelor de instruire si invatare, al interpretarii fenomenelor si proceselor educationale, al solutionarii dificultatilor de transpunere in practica scolara a teoriilor si modelelor de referinta in disciplina predata
- 3.4. utilizarea eficienta a metodologiei stiintifice destinate cunoasterii si formarii elevilor / grupurilor scolare, comunicarii educationale eficiente, consilierii elevilor si parintilor;
- 3.5. manifestarea unor atitudini si motivatii pozitive fata de evolutia personalitatii elevului, asigurand astfel sanse de acces, de reusita si integrare scolara si sociala pentru toti copiii .
4. Comparativ cu vechea programa de definitivare, prezentul corp de teme aduce unele ameliorari. Acestea constau in :
- a) restructurarea unor elemente in continutul temelor, inclusiv introducerea unor concepte noi;
 - b) introducerea de noi teme (de exemplu, temele vizind sistemul institutional, managementul clasei de elevi);
 - c) prezentarea unei bibliografii generale si tematice nerestrictive, continand documente legislative si cu rol reglator in invatamant, cursuri si monografii, precum si dictionare, de natura sa dezvolte bibliografia atasata fiecarei teme; ea va fi consultata corespunzator solicitarilor din subtematica prezentata.

B. TEME PENTRU STUDIUL INDIVIDUAL, CURSURI, SEMINARII SI APPLICATII

- I. Problematica educatiei si a invatamantului in societatea contemporana. Inovatie si reforma in scoala romaneasca .
- II. Educabilitatea. Factorii devenirii fiintei umane.
- III. Structura si dinamica personalitatii.
- IV. Problematica sistemului institutional si a procesului de invatamant.
- V. Finalitatile educatiei. Ideal, scopuri, obiective.
- VI. Invatarea scolara.Orientari contemporane in teoria si practica invatarii.
- VII. Probleme teoretice si practice ale curriculumului. Reforma curriculumului in invatamantul romanesc.
- VIII. Predarea.Orientari contemporane in teoria si practica predarii.
- IX. Metodologia si tehnologia instruirii.Moduri si forme de organizare a activitatilor didactice.
- X. Evaluarea in procesul de invatamant si educatie.
- XI. Proiectarea pedagogica a educatiei si instruirii.Moduri si forme de organizare a activitatilor didactice.
- XII. Consilierea. Managementul clasei de elevi.

C. BIBLIOGRAFIE GENERALA

- Legea invatamantului nr.84/1995, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei,Partea I, nr.606,10 decembrie 1999.
- Legea privind Statutul personalului didactic nr.128/1997.Monitorul Oficial al Romaniei, partea I, nr.158.
- MEN, Curriculum National. Planuri - cadru de invatamant pentru invatamantul preuniversitar (coord.D.Georgescu, M. Cerchez, M. Singer, L. Preoteasa), Bucuresti, Editura Corint,1999.
- CERGHIT, I.,VLASCEANU,L.Curs de pedagogie,Bucuresti, 1988.
- COSMOVICI,A., IACOB,L.(coord.), Psihologie scolara, Iasi, Editura Polirom,1998.
- CUCOS,C.(coord), Psihopedagogie pentru examenul de definitivare si grade didactice, Iasi, Polirom,1998.
- IUCU,B.,R, Managementul si gestiunea clasei de elevi – fundamente teoretico-metodologice, Iasi, Polirom, 2000.
- IONESCU,M., RADU,I.(coord), Didactica moderna, Cluj-Napoca, Dacia, 1995.
- JINGA,I. ,ISTRATE,E.(coord), Manual de pedagogie, Bucuresti, Editura All,1998.
- NEACSU,I., Instruire si invatare, Bucuresti, EDP,1999.
- NECULAU.A.,COZMA,T.,(coord),Psihopedagogie pentru examenul de definitivat si gradul II,Iasi>Editura S.Haret,1999.
- CRISTEA,S.,Dictionar de termeni pedagogici,Bucuresti,EDP,1998.
- SCHIOPU,U.(coord),Dictionar de psihologie,Bucuresti,Editura Babel,1997.

D. ANALITICA TEMELOR

I. Problematica educatiei si invatamantului in societatea contemporana.

Inovatie si reforma in scoala romaneasca

- 1). Educatia si provocarile lumii contemporane:criza mondiala a educatiei,procese de tranzitie,solutii generale si specifice.
- 2). Educatia si dezvoltarea durabila a societatii intre exigentele prezentului si cele ale viitorului.Dinamica relatiei educatie de baza/educatie permanenta/autoeducatie.
- 3). Inovatie si reforma in invatamantul primar romanesc-finalitati,tendinte,politici si practici educationale (implicarea parintilor si a comunitatii in viata scolii). Managementul schimbarilor in invatamant.
- 4). Alternative la invatamantul primar din Romania: Waldorf, Step by Step.

BIBLIOGRAFIE

- Agentia Nationala Socrates,Combaterea esecului scolar:o provocare pentru constructia europeana, Bucuresti, Editura Alternative,1996.
- BARZEA,C., Arta si stiinta educatiei, Bucuresti, EDP,1995
- BARZEA,C.,(coord), Reforma invatamantului in Romania: conditii si perspective, Bucuresti, Institutul de Stiinte ale Educatiei, 1993.
- BOTKIN,J.,W., ELMANDJRA,M., MALITA,M., Orizontul fara limite al invatarii, Bucuresti Editura Politica, 1981.
- DAVE,R.H.(subred), Fundamentele educatiei permanente Bucuresti, EDP,1991.
- CRISTEA,S., Fundamentele pedagogice ale reformei invatamantului, EDP,1994.
- FAURE,E.,(si colab), A invata sa fii. Un raport UNESCO, Bucuresti, EDP,1982
- MARGA,A., Educatia in tranzitie, Cluj-Napoca, Editura Dacia,1999.
- MIROIU,A.,(coord), Invatamantul romanesc azi. Studii de diagnoza, Iasi, Editura Polirom1998
- NEACSU,I.,(coord.), Scoala romaneasca in pragul mileniului III, Bucuresti, Editura Paideia,1997.

- PAUN, E., Educatia si dezvoltarea sociala in domenii ale pedagogiei(coord, S.,STANCIU) Bucuresti EDP,1983.
- Xxx Problematica reformei, Revista de pedagogie,nr.1-2/1993.
- STANCIU,I.,GH. Scoala si doctrinele pedagogice in secolul XX, Bucuresti EDP, 1995.
- TOMAS,J., Marile probleme ala educatiei in lume, Bucuresti, EDP,1977.
- VAIDEANU,G.,Educatia la frontiera dintre milenii, Bucuresti Editura Politica,1988.
- VAIDEANU,G., UNESCO-50-EDUCATIE, Bucuresti, EDP, 1996.
- VLASCEANU,L., Decizie si inovatie in invatamant, Bucuresti, EDP,1979.
- xxx Curriculum National. Cadru de referinta, MEN - CNC, Bucuresti, Editura Corint, 1998.
- xxx Programe scolare pentru invatamantul primar, MEN-CNC, Corint, 1998.
- xxx Planuri-Cadru de invatamant pentru invatamantul preuniversitar, MEN, Editura Corint, Bucuresti,1999.

II. Educabilitatea. Factorii devenirii ființei umane

- 1). Conceptul de educabilitate.
- 2). Teorii privind educabilitatea: teorie ereditarista, teoria ambientalista, teoria dublei determinari-esenta (mecanisme), limite.
- 3). Ereditate-premisa naturală a dezvoltării psihointividuale.
- 4). Mediul-cadrul sociouman al dezvoltării psihointividuale
- 5). Educația-factor determinant al dezvoltării psihointividuale.
- 6). Specificul influențelor educative și ale mediului la scolarul mic și mijlociu.

BIBLIOGRAFIE

- Antonesei,L., Paideia. Fundamentele culturale ale educației, Iasi, Editura Polirom, 1996.
- Birch,A., Hayward,Sh., Diferente interindividuale, Bucuresti, Editura Tehnica, 1999.
- Golu,P., Invatare și dezvoltare, Bucuresti, Editura Stiintifica și Enciclopedica, 1985.
- Larmat,J., Genetica inteligentei, Bucuresti, Editura, Stiintifica și Enciclopedica, 1977.
- Macovei,E., Educabilitatea (in Pedagogie) Bucuresti, EDP,R.A., 1997.
- Monteil,J-M., Educație și formare, Iasi Editura Polirom, 1997.
- Negret,I., Educabilitatea (in Manual de pedagogie)(coord.,I.Jinga,;E.,Istrate), Bucuresti Editura All, 1998.
- Oancea Ursu,Gh., Ereditatea și mediul în formarea personalității, Timisoara, Editura Facla, 1985.
- Paun,E., Educabilitatea (in Curs de pedagogie), (coord I.,Cerghit.;L.,Vlasceanu), Bucuresti Universitatea Bucuresti ,1988.
- Piaget,J., Biologie și educatie, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1975.
- Todoran,D., Individualitate și educatie, Bucuresti, EDP, 1974

III. Structura si dinamica personalitatii

1). Conceptul de personalitate:

- Modele de abordare a personalitatii - modelul trasaturilor, modelul factorial, modelul umanist s.a;
- Structura personalitatii - temperament, aptitudini, caracter. Unitatea si dinamica lor. Perspective noi in abordarea structurii personalitatii.

2). Caracteristicile dezvoltarii psihico-fizice a scolarului mic si mijlociu.

3). Dimensiunea creativa a personalitatii. Formare, dezvoltare, exprimare, afirmare in plen individual si social.

4). Metode si tehnici de cunoastere a personalitatii scolarului mic si mijlociu.

BIBLIOGRAFIE

- Allport,G., Structura si dezvoltarea personalitatii, Bucuresti, EDP, 1981.
- Cosmovici,A.; Iacob,L., Psihologie scolara, Iasi, Editura Polirom, 1998.
- Cretu,C., Psihopedagogia succesului, Iasi, Editura Polirom, 1997.
- Davitz,G.;Ball,S., Psihologia procesului educational, Bucuresti, EDP, 1978.
- Nicola,Gr.(coord.), Psihologia sociala, Aspecte contemporane, Iasi, Editura Polirom, 1996.
- Oprescu,V., Fundamentele psihologice ale pregatirii si formarii didactice, Craiova, Editura Universitaria, 1996.
- Pavelcu,V., Cunoastera de sine si cunoasterea personalitatii, Bucuresti, EDP, 1982.
- Popescu-Neveanu, P.;Zlate,M.;Cretu,T.,(sub redactie) Psihologia scolara Bucuresti Tipografia Universitatii Bucuresti, 1987.
- Stoica,A. Creativitatea elevilor - posibilitati de cunoastere si educare, Bucuresti, EDP, 1983.
- Schiopu,U., Verza,E., Psihologia varstelor. Ciclurile vietii, Bucuresti, EDP, 1995.
- Zlate,M., Fundamentele psihologiei, Bucuresti Editura XXI, 1994.
- Zlate,M., Eul si personalitatea , Bucuresti, Editura "Trei", 1997.

IV. Problematica sistemului institutional de invatamant si a procesului de invatamant

- 1). Sistemul de invatamant-concept, functii, structura, tendinte de evolutie.
- 2). Procesul de invatamant-concept, functii, structura. Dimensiuni generale (functională, structurală, operatională). Caracteristici generale (interacțiunea invatator - elev, interdependența informativ – formativ, reglarea - autoreglarea). Specificul abordării sistemică și comunicativă în invatamantul primar.
- 3). Analiza procesului de invatamant la nivelul interacțiunii, evaluarea initială-predare-invatare-evaluare.
- 4). Interdependența formal-nonformal-informal la nivelul sistemului și al procesului de invatamant.
- 5). Normativitatea în procesul de invatamant. Sistemul principiilor didactice. Fundamente relevante pentru invatamantul primar, practica, aplicații.

BIBLIOGRAFIE

- Agentia Nationala Socrates, Fise descriptive ale sistemelor educative ale statelor membre in Comunitatea Europeana (in Combaterea esecului scolar o provocare pentru constructia europeana) Bucuresti, Editura Alternative,1996
- Calin,M., Procesul instructiv – educativ - subsistem pedagogic. Perspectiva sistematică structurală și funcțională (in Procesul instructiv-educativ. Instruirea scolara. Analiza multireferentială), Bucuresti,EDP,1995
- Calin,M., Normativitatea educatiei (in Teoria educatiei,fundamentarea epistemica si metodologica a actiunii educative) Bucuresti Editura All,1996
- Cerghit,I., Procesul de invatamant-cadrul principal de instruire si educare a elevilor.
- Abordarea sistematică a procesului de invatamant (in Sinteze pe teme de didactica modernă), Culegere editată de revista "Tribuna scolii", Bucuresti, 1986,(coord.Radu,I.T.)
- Cristea,S., Formele educatiei. Sistemul de educatie, in pedagogie, volumul I Pitesti, Editura Hardiscom,1997

- Cucos,C., Normativitatea activitatii didactice(in Pedagogie),Iasi,Editura Polirom,1996.
- Ministerul Invatamantului, Invatamantul din alte tari,Bucuresti,1990.
- Nicola,I., Procesul de invatamant(in Pedagogie),Bucuresti,EDP,1994.
- Paun,E., Scoala-abordare socio pedagogica, Iasi Editura Polirom, 1999.
- Vaideanu,G., Educatia la frontiera dintre milenii, Bucuresti Editura Politica,1988

V. Finalitatile educatiei. Ideal, scopuri, obiective

- 1). Definirea si analiza conceptelor:finalitate, ideal, scop, obiectiv, sarcina, profilul educational al elevului.
- 2). Taxonomia finalitatilor.Criterii si sisteme de referinta in clasificare: macro-micro(finalitati de sistem-finalitati de proces); grad de generalitate (obiective generale-specifiche /intermediare;obiective-cadru, obiective de referinta; concrete/ operationale); continut psihologic (obiective cognitive afective psihomotorii) competente generale si specific; temporalitate; masurabilitate s.a.
- 3).Operationalizarea obiectivelor educationale. Concept, model, relevanta practica, limite, Aplicatii.

BIBLIOGRAFIE

- Calin.M., Scopurile procesului instructiv-educativ. Perspectiva axiologica si paraxiologica (in Procesul instructiv-educativ). Instruire scolara. Analiza multireferentiala, Bucuresti, EDP, 1995
- Cerghit.I.,(coordonator), Perfectionarea lectiei in scoala moderna, Bucuresti, EDP, 1983
- Cristea, S., Finalitatile educatiei (in Pedagogie), vol.I, Pitesti, Editura Hrdiscom,1996
- Cristea.S., Obiectivele pedagogice ale procesului de invatamant (in Pedagogie), vol.2. Pitesti, Editura Hardiscom,1997.
- Cucos.C., Finalitatile educatiei (in Pedagogie), Iasi, Editura Polirom, 1996
- De Landsheere, V.,De Landsheere, G., Definirea obiectivelor educatiei, Bucuresti, EDP, 1979
- Dimitriu. E., Finalitatile educatiei (in Probleme fundamentale ale educatiei, coord.D.Todoran), Bucuresti, EDP, 1982.
- Gagne.R.,Briggs,L.J., Principii de design al instruirii, Bucuresti, EDP,1977.
- Neacsu,I. Finalitatile educatiei (in Curs de pedagogie coord. I,Cerghit, L.Vlasceanu) Universitatea Bucuresti,1988.

- Nicola. I., Finalitatile actiunii educationale. Proiectarea educationala, in Pedagogie, Bucuresti, EDP.1994
- Potolea.D., Scopuri si obiective ale procesului didactic in Sinteze pe teme de didactica Moderna (coord.I.T.Radu). Culegere metodica editata de “Tribuna Scolii”, Bucuresti, 1996.
- Potolea.D., Teoria si metodologia obiectivelor educationale (in Curs de pedagogie coord.I.Cerghit, L.Vlasceanu), Universitatea Bucuresti, 1988.
- Curriculum National -Cadru de referinta , M.E.N.- C.N.C, Corint, Bucuresti,1998.

VI. Invatarea scolara. Orientari contemporane in teoria si practica invatarii

- 1). Conceptul de invatare scolara.Mecanisme si procesualitate. Forme, tipuri si niveluri de invatare.Teorii ale invatarii (B.F.Skinner, J.Piaget, L.S.Vagotski, J.Bruner, D.P.Ausubel,Gagne s.a.).
- 2). Conditii interne ale invatarii scolare: procesele cognitive, afective, volitive : motivatia-geneza,dinamica,forme,structuri motivational-atitudinale.Legea optimului motivational.
- 3). Conditii externe ale invatarii scolare: statutul profesorului,mediul scolii si al clasei de elevi, mediul socio-familial, factori ergonomici si de igiena ai invatarii s.a.
- 4). Interdependenta dintre conditiile interne si externe ale invatarii. Valorificare si optimizare.
- 5). Specificul invatarii la scolarul mic si mijlociu.

BIBLIOGRAFIE

- Ausubel,D.,Robinson,R. Invatarea in scoala. O introducere in psihologia pedagogica, Bucuresti,EDP,1981.
- Cosmivici.A.(coord.A.Neculau,T.Cozma), Invatarea scolara (in Psihopedagogia pentru examenul de definitivare si gradul I), Iasi Editura Spiru Haret,1994.
- Gagne,R.,”Conditiiile invatarii”, EDP,Bucuresti,1975.
- Golu,P.,Verza,E.Zlate,M.”Psihologia copilului”, Manual pentru scoli normale, EDP, Bucuresti,1993.
- Golu,P., Invatare si dezvoltare, Bucuresti,ESE,1985.
- Kulcsar,T., Factorii psihologici ai reusitei scolare, Bucuresti, EDP,1978.
- Jinga,I.,Negret,I., Invatarea eficienta, Bucuresti, Editura Aldin,1999.
- Miclea,M.,Psihologia cognitiva, Cluj-Napoca,Editura Gloria,1994.
- Miclea,M., Invatarea scolara si psihologia cognitiva, in Educatia si dinamica ei, (coord.M.Ionescu),Bucuresti>Editura Tribuna Invatamantului,1998.

- Neacsu,I., Metode si tehnici moderne de invatare eficienta, Bucuresti, Editura Militara,1990.
- Neacsu,I., Instruire si invatare, Bucuresti,EDP,1999.
- Verza, E., Schiopu, U.,Psihologia varstelor, Bucuresti, EDP, 1995.

VII. Probleme teoretice si practice ale curriculumului Reforma curriculumului in invatamantul primar romanesc

- 1). Analiza conceptelor: curriculum, arie curriculara,ciclu curricular ,continut al invatamantului, situatie de invatare.
- 2). Relatia obiective-continuturi,metode de predare-invatare-evaluare.
- 3). Factori determinanti si surse generatoare in elaborarea curriculumului.
- 4). Tipuri de curriculum:core curriculum(de baza, trunchi comun)-curriculum la dispozitia scolii; analiza raporturilor obligatoriu-optional; formal-nonformal; national-local.
- 5). Orientari si practici noi in organizarea curriculumului: interdisciplinaritate,organizare modulara,organizare de tip integrat, curriculum differentiat si personalizat.
- 6). Documentele curriculare: planul-cadru, programe scolare, manualele, materialele-suport (ghiduri,portofolii,culegeri,manualul profesorului etc.). Metodologia aplicarii lor in scoala.

BIBLIOGRAFIE

- Cretu,C.,Curriculum differentiat si personalizat, Iasi , Editura Polirom,1998.
- Cretu,C., Conceptul de curriculum (etimologie, evolutii semantice ale conceptului de curriculum, definitii, componentele curriculumului, tipuri de curriculum), (in Psihopedagogie pentru examenele de definitivare si grade didactice, coord. C, Cucos), Iasi, Editura Polirom, 1998.
- Cristea,S., Proiectarea curriculara (in Pedagogia), vol.2, Pitesti, Editura Hardiscom,1997.
- Crisan,Al.(coord.), Curriculum scolar. Ghid metodologic, Bucuresti, M.E.I.-I.S.E., 1996.
- Cucos,C., Delimitari conceptuale: continut al invatamantului si curriculum (in Pedagogie), Iasi, Editura Polirom,1996.
- Curriculum si dezvoltare curriculara, Revista de pedagogie, nr.3-4/1994.
- D'Hainaut,L.,(coord.), Programe de invatamant si educatia permanenta, Bucuresti, EDP,1981

- Jinga,I., Negret,I., Invatarea eficienta, Bucuresti, Editura Aldin,1999.
- Potolea,D., Teoria si metodologia obiectivelor educationale, (in Curs de pedagogie-coord: I.Cerghit,L.Vlasceanu), Bucuresti, Universitatea Bucuresti,1988.
- Stanciu,M., Reforma continuturilor invatamantului.Cadru metodologic, Iasi, Editura Polirom, 1999.
- Vaideanu,G.,Orientari si tendinte in educatia contemporana, (in Educatia la frontiera dintre milenii), Bucuresti, Editura Politica,1988.
- Ungureanu,D., Teoria curriculumului, Timisoara Editura Mirton,1999.

VIII. Predarea. Orientari contemporane in teoria si practica predarii

- 1). Conceptul de predare. Relatia predare – invatare - evaluare.
- 2). Predarea - act de comunicare pedagogica eficienta.
- 3). Strategii si stiluri de predare.
- 4). Specificul predarii in invatamantul primar.
- 5). Modele de determinare a eficacitatii si eficientei predarii si a comportamentului didactic al invatatorului.

BIBLIOGRAFIE

- Davitz,J.,Ball,S., Psihologia procesului educational, Bucuresti, EDP,1978.
- Dragu,A., Structura personalitatii profesorului, Bucuresti, EDP.1996.
- Ionescu,M.,Chis,V., Strategii de predare-invatare in concordanta cu scopurile didactice, (in Sinteze pe teme de didactica moderna), Bucuresti, Tribuna Invatamantului,1986.
- Iucu,R., Managementul clasei de elevi, Iasi, Polirom, 2000.
- Marcu,S.(coord.),Competenta didactica-perspectiva psihologiei,Bucuresti>Editura All, • 1999.
- Mitrofan,N.,Aptitudinea pedagogica, Bucuresti>Editura Academiei ,1982.
- Neacsu,I., Instruire si invatare, Bucuresti, EDP,1999.
- Potolea,D., Profesorul si strategiile conducerii invatarii, (in vol.Structuri,strategii si performante in invatamant coord.I.Jinga,L.Vlasceanu), Bucuresti, Editura Academiei, 1989.
- Soitu,L., Pedagogia comunicarii,Bucuresti,EDP,1997.

IX. Metodologia si tehnologia instruirii

- 1). Delimitari conceptuale: metodologie, tehnologie, strategie, metoda, procedeu, mijloc.
Analiza interdependentelor.Rolul integrator al strategiilor didactice.
- 2). Sistemul metodelor de instruire.Clasificare si caracteristicile principalelor grupe de metode. Specificul metodelor de instruire pentru invatamantul primar.
- 3). Descrierea metodelor de instruire. Fundamente si posibilitati de aplicare eficienta, activizatoare, creativa.
- 4). Mijloace didactice si suporturi tehnice de instruire: rol, functii, valente formative.
- 5). Instruirea asistata de calculator- directie strategica in perfectionarea metodologiei si tehnologiei instruirii.

BIBLIOGRAFIE

- Cerghit,I., Metode de invatamant, Ed a II-a, Bucuresti, EDP, 1980.
- Cerghit,I., Neacsu,I., Metodologia activitatii didactice,(in Didactica-coord.D.Salade), Bucuresti, EDP,1982.
- Chis,V., Demersuri de instruire sub asistenta calculatorului, (in Educatia si dinamica ei), Bucuresti, Editura Tribuna Invatamantului,1998.
- Cretu,C., Instruirea asistata de calculator. Experiente si perspective, (in Psihopedagogie pentru examenul de definitivare si gradul II coord. A.Neculau, T.Cozma), Iasi, Editura Spiru Haret,1994.
- Ionescu,M.,Chis,V.,Metodologia activitatii didactice, (in Didactica moderna coord.M.Ionescu,I.Radu),Cluj-Napoca,Editura Dacia ,1995.
- Mucica,T.(coord.),Indrumar metodic pentru folosirea mijloacelor de invatamant, Bucuresti,EDP,1982.
- Moise,C., Metode de invatamant, (in Psihopedagogia pentru examenele de definitivare si grade didactice -coord.C.Cucos), Iasi, Editura Polirom, 1998.

X. Evaluarea in procesul de invatamant si educatie

- 1). Definirea si analiza conceptului de evaluare .Masurarea-aprecierea-decizia.Integrarea evaluarii in procesul de invatamant.
- 2). Functiile evaluarii: de informare, motivationala, de control, diagnoza, selectie si certificare, prognoza, reglare-autoreglare.
- 3). Forme / tipuri de evaluare a rezultatelor si a progreselor scolare: initiala, continua / formativa, finala / sumativa.
- 4). Metode si tehnici de evaluare a rezultatelor si a progreselor scolare (verificari orale, lucrari scrise, lucrari practice, teste de evaluare, proiecte, potofolii, chestionare, observatiile s.a).
- 5). Factori perturbatori si erori in evaluarea scolară. Modalitati de corectare.
- 6). Metodologia proiectarii, elaborarii , aplicarii si interpretarii probelor evaluative.
- 7). Formarea capacitatii de autoevaluare la elevi.
- 8). Perfectionarea metodologiei de evaluare si perspectiva reformei invatamantului in Romania.

BIBLIOGRAFIE

- Cucos, S., Probleme de docimologie didactica, in Psihopedagogia pentru examenele de definitivare si gradele didactice (coord.C.Cucos),Iasi,Editura Polirom,1998.
- De Lansheere,G., Evaluarea continua a elevilor si examenele, Bucuresti, EDP,1975.
- Jinga.I.,Petrescu,A., Evaluarea performantei scolare, Bucuresti, Editura Delfin,1996.
- Neacsu,I., Stoica,A.,(coord.), Ghid general de evaluare si examinare, MEN, Bucuresti, Editura Aramis, 1996.
- MEN, Reforma sistemului de evaluare si examinare, Bucuresti, Editura Scoala Romaneasca, 1998.
- Radu,I.T., Evaluarea rezultatelor scolare , in Sinteze pe teme de didactica moderna, Bucuresti,Tribuna Invatamantului,1981.

XI. Proiectarea pedagogica a activitatilor de instruire si educare . Moduri si forme de organizare a activitatilor didactice

- 1). Conceptul de proiectare pedagogica.Functiile proiectarii pedagogice : anticipare, orientare, organizare,dirijare,reglare-autoreglare,decizie, inovare.
- 2). Etapele proiectarii pedagogice : definirea obiectivelor si a sistemului de referinta spatiotemporal, determinarea continuturilor; stabilirea strategiei optime de actiune; stabilirea criteriilor si a instrumentelor de evaluare.
- 3). Niveluri ale proiectarii pedagogice.Finalizarea proiectarii pedagogice :
 - 3.1.Proiecte elaborate pe: ciclul,an,semestru de invatamant;saptamana,ora;
 - 3.2.Proiecte elaborate pe: arii curriculare, disciplina scolara, tema,subiect.
- 4). Unitate si diversitate in proiectarea activitatilor de instruire si educatie.Modele de proiectare a lectiei , a altor activitati scolare si extrascolare.
- 5). Grile de evaluare . Criterii de autoevaluare.
- 6). Moduri si forme de organizare a activitatilor didactice:concept,tipologie(frontal,pe grupe,individual etc.): Lectia - activitate didactica de baza.Alte forme de organizare.
- 7). Aplicatii : proiectarea unui sistem de lectii, de alte activitatii scolare si extrascolare.

BIBLIOGRAFIE

- Buzas,,L., Activitatea didactica pe grupe, Bucuresti, EDP, 1976.
- Cerghet,I.,(coord.). Perfectionarea lectiei in scoala moderna Bucuresti, Edp, 1983.
- Gagne',R.M.., Briggs,L.J., Principii de design al instruirii, Bucuresti, EDP,1977.
- Ionescu,M., Clasic si modern in organizarea lectiei , Cluj-Napoca Editura Dacia,1982.
- Ionescu,M.,Lectia intre proiect si realizare Cluj-Napoca Editura Dacia,1982.
- Jinga ,I.,Negret,I., Invatarea eficienta Bucuresti, Editura Aldiri,1999.
- Neacsu,I., Instruire si invatare, Bucuresti,EDP,1999.

XII. Consilierea . Managementul clasei de elevi

- 1). Delimitarea conceptelor : managementul organizatiei scolare , managementul clasei, microgrup scolar, consiliere, orientare scolara si profesionala.
- 2).Clasa de elevi ca grup educational. Sintalitatea clasei de elevi.
- 3).Consilierea psihopedagogica. Orientare scolara si profesionala: fundamente , obiective, continuturi, metodologie, cadru institutional (centre si cabinete de asistenta psihopedagogica a elevilor , cadrelor didactice si parintilor).
- 4). Documente utilizate in managementul clasei de elevi : planul activitatii educative(pe ciclu, an, semestru), fisa de caracterizare psihopedagogica a clasei de elevi ; fisa de caracterizare psihopedagogica a elevului.
- 5). Parteneriat si cooperare in domeniul consilierii.

BIBLIOGRAFIE

- Badea. E., Caracterizarea didamica a copilului si a adolescentului de la 3 la 17 - 18 ani, Bucuresti, Editura Tehnica ,1997.
- Cretu,C., Curriculum diferentiat si personalizat, Iasi, Editura Polirom,1998.
- Dirigintele. Ora de dirigentie,volum editat de Tribuna Invatamantului,Bucuresti, 1995.
- Dragan,I.,Ozunu, D., Tomsa,Gh.,(coord.),Dictionar de orientare scolara si profesionala, Bucuresti, Editura Afeliu,1996.
- Geissler,E., Mijloace de educatie , Bucuresti, EDP,1977.
- Holban,I., (coord.), Cunoasterea elevului. O sinteza a metodelor, Bucuresti, EDP.,1978.
- Iucu,R., Managementul clasei de elevi,Bucuresti>Editura D.Bolintineanu, 1999.
- Iucu,R.,Managementul si gestiunea clasei ,Iasi, Editura Polirom, 2000.
- Nicola,I., Dirigintele si sintalitatea colectivului de elevi,Bucuresti,EDP,1978.
- Paun,E., Clasa de elevi ca grup educational, in Sociopedagogie scolara , Bucuresti,EDP,1982.
- Paun,E., Scoala - abordare sociopedagogica, Iasi,Editura Polirom,1999.

- Salade,D., Dimensiunile educatiei , Bucuresti, EDP,1997.
- Toma,S., Profesorul ,factor de decizie, Bucuresti, Editura Tehnica,1994.
- Tomsa,Gh., Consilierea si orientarea in scoala, Bucuresti, Casa de Editura si Presa, Viata Romaneasca,1999.
- Tomsa,Gh.,Orientarea si dezvoltarea carierei la elevi, Bucuresti Casa de Editura si Presa, Viata Romaneasca,1999.
- Zlate,M.,Zlate,C., Cunoasterea si activarea grupurilor scolare,Bucuresti,Editura Politica, 1982.

PEDAGOGIE SI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE

Programa pentru gradul II

-invatatori-

A. PREZENTARE GENERALA. COMPETENTE CHEIE

1. Programa de pedagogie pentru obtinerea gradului didactic II in invatamant reprezinta o componenta esentiala a curriculum-ului destinat formarii continue a invatatorilor, institutorilor cu pregatire medie si universitara (de scurta durata) care lucreaza in invatamantul primar.
2. Conceptia si principiile care stau la baza realizarii ei sunt:
 - a. ***continuitate***, reflectata in obiectivele si continuturile stabilite asigurandu-se atat integrarea pregatirii initiale din perioada studiilor liceale / universitare cat si formarea / dezvoltarea pentru cariera didactica (gradul didactic I);
 - b. ***coerenta***, conferita de organizarea si articularea modular-tematica a obiectivelor arhivelor de continut si referintelor bibliografice orientate spre a elimina repetitiile, interferentele si contradictiile conceptual-metodologice ale diferitelor abordari respectand insa legitimitatea variatelor puncte de vedere;
 - c. ***adecvarea***, asigurata prin corelarea si armonizarea obiectivelor si a continuturilor dezvoltate cu directiile si programele de reforma educationala aflate in desfasurare in Romania;
 - d. ***dezvoltarea si inovarea***, satisfacute prin introducerea unor noi temne destinate sa initieze candidatii in ceea ce semnifica astazi achizitie moderna, pozitiva in domeniul de referinta psihopedagogic, sa sensibilizeze cadrele didactice, invatatorii, la problematica tendintelor de inovare a teoriei si a practicii educationale pe plan national si international;

3. Domeniile si unitatile de competenta cheie, precum si nivelurile de performanta vizate de examenul pentru obtinerea gradului didactic II la disciplina pedagogie - elemente de psihologie – invatatori, sunt, in principal urmatoarele:
- 3.1. *stapanirea si utilizarea adevarata si argumentata a conceptelor, teoriilor, orientarilor si tendintelor stiintifice specifice fiecarei arii tematici stabilite in programa;*
 - 3.2. *stapanirea optima a capacitatilor de proiectare, conducere si evaluare a proceselor de instruire si educatie scolara si extrascolara in invatamantul primar;*
 - 3.3. *manifestarea unei conduite psihopedagogice optim creative in domeniul organizarii experientelor de instruire si invatare, al interpretarii fenomenelor si proceselor educationale, al solutionarii dificultatilor de transpunere in practica scolara a teoriilor si modelelor de referinta in disciplina predata;*
 - 3.4. *utilizarea eficienta a metodologiei stiintifice destinate cunoasterii si formarii elevilor / grupurilor scolare, comunicarii educationale eficiente, consilierii elevilor si parintilor;*
 - 3.5. *manifestarea unor atitudini si motivatii pozitive fata de evolutia personalitatii elevului, asigurand astfel sanse de acces, de reusita si integrare scolara si sociala pentru toti copiii .*
4. Comparativ cu vechea programa pentru obtinerea gradului didactic II in invatamant - invatatori, prezentul corp de teme aduce unele ameliorari. Acestea constau in :
- a. restructurarea unor elemente in continutul temelor, inclusiv introducerea unor concepte noi;
 - b. introducerea de noi teme (de exemplu, temele vizind sistemul institutional, managementul clasei de elevi);
 - c. prezentarea unei bibliografii generale si tematice nerestrictive, continand documente legislative si cu rol reglator in invatamant, cursuri si monografii,

precum si dictionare, de natura sa dezvolte bibliografia atasata fiecarei teme; ea va fi consultata corespunzator solicitarilor din subtematica prezentata.

B. TEME PENTRU STUDIUL INDIVIDUAL, CURSURI, SEMINARII SI APLICATII

- I. Problematica educatiei si a invatamantului in societatea contemporana. Inovatie si reforma in scoala romaneasca .
- II. Educabilitatea. Factorii devenirii fiintei umane.
- III. Structura si dinamica personalitatii.
- IV. Problematica sistemului institutional si a procesului de invatamant.
- V. Finalitatile educatiei. Ideal, scopuri, obiective.
- VI. Invatarea scolara. Orientari contemporane in teoria si practica invatarii.
- VII. Probleme teoretice si practice ale curriculumului. Reforma curriculumului in invatamantul romanesc.
- VIII. Predarea. Orientari contemporane in teoria si practica predarii.
- IX. Metodologia si tehnologia instruirii. Moduri si forme de organizare a activitatilor didactice.
- X. Relatii si interactiuni educationale.
- XI. Evaluarea in procesul de invatamant si educatie.
- XII. Proiectarea pedagogica a educatiei si instruirii. Moduri si forme de organizare a activitatilor didactice.
- XIII. Personalitatea invatatorului
- XIV. Educatia morala
- XV. Consiliere psihopedagogica in ciclul primar
- XVI. Managementul si gestiunea clasei de elevi.

C. BIBLIOGRAFIE GENERALA

- Legea invatamantului nr.84/1995, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.606, 10 decembrie 1999.

- Legea privind Statutul personalului didactic nr.128/1997. Monitorul Oficial al Romaniei, partea I, nr.158.
- MEN, Curriculum National. Planuri - cadru de invatamant pentru invatamantul preuniversitar (coord.D.Georgescu, M. Cerchez, M. Singer, L. Preoteasa), Bucuresti, Editura Corint,1999.
- CERGHIT, I.,VLASCEANU,L.Curs de pedagogie,Bucuresti 1988.
- COSMOVICI,A., IACOB,L.(coord.), Psihologie scolara, Iasi, .Editura Polirom,1998.
- CUCOS,C.(coord), Psihopedagogie pentru examenul de definitivare si grade didactice, Iasi, Polirom,1998.
- IUCU,B.,ROMITA, Managementul si gestiunea clasei de elevi – fundamente teoretico-metodologice, Iasi, Polirom, 2000.
- IONESCU,M., RADU,I.(coord), Didactica moderna, Cluj-Napoca, Dacia, 1995.
- JINGA,I. ,ISTRATE,E.(coord), Manual de pedagogie, Bucuresti, Editura All,1998.
- NEACSU,I., Instruire si invatare, Bucuresti, EDP,1999.
- NECULAU.A.,COZMA,T.,(coord),Psihopedagogie pentru examenul de definitivat si gradul II,Iasi>Editura S.Haret,1999.
- CRISTEA,S.,Dictionar de termeni pedagogici,Bucuresti,EDP,1998.
- SCHIOPU,U.(coord),Dictionar de psihologie,Bucuresti,Editura Babel,1997.

D. ANALITICA TEMELOR

I. Problematica educatiei si invatamantului in societatea contemporana.

Inovatie si reforma in scoala romaneasca

- 1). Educatia si provocarile lumii contemporane:criza mondiala a educatiei,procese de tranzitie,solutii generale si specifice.
- 2). Educatia si dezvoltarea durabila a societatii intre exigentele prezentului si cele ale viitorului.Dinamica relatiei educatie de baza/educatie permanenta/auto educatie.
- 3). Inovatie si reforma in invatamantul primar romanesc-finalitati,teddinte,politici si practici educationale (implicarea parintilor si a comunitatii in viata scolii).

Managementul schimbarilor in invatamant.

4). Alternative la invatamantul primar din Romania: Waldorf, Step by Step.

BIBLIOGRAFIE

- Agentia Nationala Socrates, Combaterea esecului scolar:o provocare pentru constructia europeana, Bucuresti, Editura Alternative,1996.
- BARZEA,C., Arta si stiinta educatiei Bucuresti, EDP,1995
- BARZEA,C.,(coord), Reforma invatamantului in Romania: conditii si perspective, Bucuresti, Institutul de Stiinte ale Educatiei, 1993.
- BOTKIN,J.,W., ELMANDJRA,M., MALITA,M., Orizontul fara limite al invatarii, Bucuresti Editura Politica, 1981.
- DAVE,R.H.(subred), Fundamentele educatiei permanente Bucuresti, EDP,1991.
- CRISTEA,S., Fundamentele pedagogice ale reformei invatamantului, EDP,1994.
- FAURE,E.,(si colab), A invata sa fii. Un raport UNESCO, Bucuresti, EDP,1982
- MARGA,A., Educatia in tranzitie, Cluj-Napoca, Editura Dacia,1999.
- MIROIU,A.,(coord), Invatamantul romanesc azi. Studii de diagnoza, Iasi, Editura Polirom1998
- NEACSU,I.,(coord.), Scoala romaneasca in pragul mileniului III, Bucuresti, Editura Paideia,1997.
- PAUN, E., Educatia si dezvoltarea sociala in domenii ale pedagogiei(coord, S.,STANCIU) Bucuresti EDP,1983.
- Xxx Problematica reformei, Revista de pedagogie,nr.1-2/1993.
- STANCIU,I.,GH. Scoala si doctrinele pedagogice in secolul XX, Bucuresti EDP, 1995.
- TOMAS,J., Marile probleme ale educatiei in lume, Bucuresti, EDP,1977.
- VAIDEANU,G.,Educatia la frontiera dintre milenii, Bucuresti Editura Politica,1988.
- VAIDEANU,G., UNESCO-50-EDUCATIE, Bucuresti, EDP, 1996.
- VLASCEANU,L., Decizie si inovatie in invatamant, Bucuresti, EDP,1979.
- xxx Curriculum National. Cadru de referinta, MEN - CNC, Bucuresti, Editura Corint, 1998.

- XXX Programe scolare pentru invatamantul primar, MEN-CNC, Corint, 1998.
- xxx Planuri-Cadru de invatamant pentru invatamantul preuniversitar, MEN, Editura Corint, Bucuresti,1999.

II. Educabilitatea. Factorii devenirii ființei umane

- 1). Conceptul de educabilitate.
- 2). Teorii privind educabilitatea:teorie ereditarista,teoria ambientalista,teoria dublei determinari-esenta (mecanisme),limite.
- 3). Ereditate-premisa naturala a dezvoltarii psihointividuale.
- 4). Mediul-cadrul sociouman al dezvoltarii psihointividuale
- 5). Educatia-factor determinant al dezvoltarii psihointividuale.
- 6). Specificul influentelor educative si ale mediului la scolarul mic si mijlociu.

BIBLIOGRAFIE

- Antonesei,L.,Paideia. Fundamentele culturale ale educatiei, Iasi, Editura Polirom,1996.
- Birch,A.,Hayward,Sh., Diferente interindividuale, Bucuresti, Editura Tehnica,1999.
- Golu,P., Invatare si dezvoltare, Bucuresti, Editura Stiintifica si Enciclopedica,1985.
- Larmat,J.,Genetica inteligentei, Bucuresti, Editura, Stiintifica si Enciclopedica,1977.
- Macovei,E., Educabilitatea (in Pedagogie) Bucuresti, EDP,R.A., 1997.
- Monteil,J-M., Educatie si formare, Iasi Editura Polirom,1997.
- Negret,I., Educabilitatea (in Manual de pedagogie)(coord.,I.Jinga,;E.,Istrate), Bucuresti Editura All, 1998.
- Oancea Ursu,Gh., Ereditatea si mediul in formarea personalitatii, Timisoara, Editura Facla,1985.
- Paun,E., Educabilitatea (in Curs de pedagogie), (coord I.,Cerghit.;L.,Vlasceanu), Bucuresti Universitatea Bucuresti ,1988.
- Piaget,J., Biologie si educatie, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1975.
- Todoran,D., Individualitate si educatie, Bucuresti, EDP, 1974

III. Structura si dinamica personalitatii

1). Conceptul de personalitate:

- Modele de abordare a personalitatii - modelul trasaturilor, modelul factorial, modelul umanist s.a;
- Structura personalitatii - temperament, aptitudini, caracter. Unitatea si dinamica lor. Perspective noi in abordarea structurii personalitatii.

2). Caracteristicile dezvoltarii psiho-fizice a scolarului mic si mijlociu.

3). Dimensiunea creativa a personalitatii. Formare, dezvoltare, exprimare, afirmare in plen individual si social.

4). Metode si tehnici de cunoastere a personalitatii scolarului mic si mijlociu.

BIBLIOGRAFIE

- Allport,G., Structura si dezvoltarea personalitatii, Bucuresti, EDP, 1981.
- Cosmovici,A.; Iacob,L., Psihologie scolara, Iasi, Editura Polirom, 1998.
- Cretu,C., Psihopedagogia succesului, Iasi, Editura Polirom, 1997.
- Davitz,G.;Ball,S., Psihologia procesului educational, Bucuresti, EDP, 1978.
- Nicola,Gr.(coord.), Psihologia sociala, Aspecte contemporane, Iasi, Editura Polirom, 1996.
- Oprescu,V., Fundamentele psihologice ale pregatirii si formarii didactice, Craiova, Editura Universitaria, 1996.
- Pavelcu,V., Cunoastera de sine si cunoasterea personalitatii, Bucuresti, EDP, 1982.
- Popescu-Neveanu, P.;Zlate,M.;Cretu,T.,(sub redactie) Psihologia scolara Bucuresti Tipografia Universitatii Bucuresti, 1987.
- Stoica,A. Creativitatea elevilor - posibilitati de cunoastere si educare, Bucuresti, EDP, 1983.
- Schiopu,U., Verza,E., Psihologia varstelor. Ciclurile vietii, Bucuresti, EDP, 1995.
- Zlate,M., Fundamentele psihologiei, Bucuresti Editura XXI, 1994.
- Zlate,M., Eul si personalitatea , Bucuresti, Editura "Trei", 1997.

IV. *Problematica sistemului institutional de invatamant si a procesului de invatamant*

- 1). Sistemul de invatamant-concept, functii, structura, tendinte de evolutie.
- 2). Procesul de invatamant-concept, functii, structura. Dimensiuni generale (functională, structurală, operatională). Caracteristici generale (interacțiunea invatator - elev, interdependența informativ – formativ, reglarea - autoreglarea). Specificul abordării sistemică și comunicativă în invatamantul primar.
- 3). Analiza procesului de invatamant la nivelul interacțiunii, evaluarea initială-predare-invatare-evaluare.
- 4). Interdependența formal-nonformal-informal la nivelul sistemului și al procesului de invatamant.
- 5). Normativitatea în procesul de invatamant. Sistemul principiilor didactice. Fundamente relevante pentru invatamantul primar, practica, aplicații.

BIBLIOGRAFIE

- Agentia Nationala Socrates, Fise descriptive ale sistemelor educative ale statelor membre in Comunitatea Europeana (in Combaterea esecului scolar o provocare pentru constructia europeana) Bucuresti, Editura Alternative,1996
- Calin,M., Procesul instructiv – educativ - subsistem pedagogic. Perspectiva sistematică structurală și funcțională (in Procesul instructiv-educativ. Instruirea scolara. Analiza multireferentială)Bucuresti,EDP,1995
- Calin,M., Normativitatea educației (in Teoria educației,fundamentarea epistemica și metodologica a acțiunii educative) Bucuresti Editura All,1996
- Cerghit,I.,Procesul de invatamant-cadrul principal de instruire și educare a elevilor. Abordarea sistemică a procesului de invatamant (in Sinteze pe teme de didactica modernă). Culegere editată de revista "Tribuna scolii", Bucuresti, 1986,(coord.Radu,I.T.)

- Cristea,S., Formele educatiei. Sistemul de educatie, in pedagogie, volumul I Pitesti, Editura Hardiscom,1997
- Cucos,C., Normativitatea activitatii didactice(in Pedagogie),Iasi,Editura Polirom,1996.
- Ministerul Invatamantului, Invatamantul din alte tari,Bucuresti,1990.
- Nicola,I., Procesul de invatamant(in Pedagogie),Bucuresti,EDP,1994.
- Paun,E., Scoala-abordare socio pedagogica, Iasi Editura Polirom, 1999.
- Vaideanu,G., Educatia la frontiera dintre milenii, Bucuresti Editura Politica,1988

V. Finalitatile educatiei. Ideal, scopuri, obiective

- 1). Definirea si analiza conceptelor:finalitate, ideal, scop, obiectiv, sarcina, profilul educational al elevului.
- 2).Taxonomia finalitatilor.Criterii si sisteme de referinta in clasificare: macro-micro(finalitati de sistem-finalitati de proces); grad de generalitate (obiective generale-specific / intermediare;obiective-cadru, obiective de referinta; concrete / operationale); continut psihologic (obiective cognitive afective psihomotorii) competente generale si specifice; temporalitate; masurabilitate s.a.
- 3).Operationalizarea obiectivelor educationale. Concept, model, relevanta practica, limite, Aplicatii.

BIBLIOGRAFIE

- Calin.M., Scopurile procesului instructiv-educativ. Perspectiva axiologica si paraxiologica (in Procesul instructiv-educativ). Instruire scolara. Analiza multireferentiala, Bucuresti, EDP, 1995
- Cerghit.I.,(coordonator), Perfectionarea lectiei in scoala moderna, Bucuresti, EDP, 1983
- Cristea, S., Finalitatile educatiei (in Pedagogie), vol.I, Pitesti, Editura Hrdiscom,1996
- Cristea.S., Obiectivele pedagogice ale procesului de invatamant (in Pedagogie), vol.2. Pitesti, Editura Hardiscom,1997.
- Cucos.C., Finalitatile educatiei (in Pedagogie), Iasi, Editura Polirom, 1996
- De Landsheere, V.,De Landsheere, G., Definirea obiectivelor educatiei, Bucuresti, EDP, 1979
- Dimitriu. E., Finalitatile educatiei (in Probleme fundamentale ale educatiei, coord.D.Todoran), Bucuresti, EDP, 1982.
- Gagne.R.,Briggs,L.J., Principii de design al instruirii, Bucuresti, EDP,1977.
- Neacsu,I. Finalitatile educatiei (in Curs de pedagogie coord. I,Cerghit, L.Vlasceanu) Universitatea Bucuresti,1988.

- Nicola. I., Finalitatile actiunii educationale. Proiectarea educationala, in Pedagogie, Bucuresti, EDP.1994
- Potolea.D., Scopuri si obiective ale procesului didactic in Sinteze pe teme de didactica Moderna (coord.I.T.Radu). Culegere metodica editata de “Tribuna Scolii”, Bucuresti, 1996.
- Potolea.D., Teoria si metodologia obiectivelor educationale (in Curs de pedagogie coord.I.Cerghit, L.Vlasceanu), Universitatea Bucuresti, 1988.
- Curriculum National -Cadru de referinta , M.E.N.- C.N.C, Corint, Bucuresti,1998.

VI. Invatarea scolara. Orientari contemporane in teoria si practica invatarii

- 1). Conceptul de invatare scolara.Mecanisme si procesualitate. Forme, tipuri si niveluri de invatare.Teorii ale invatarii (B.F.Skinner, J.Piaget, L.S.Vagotski, J.Bruner, D.P.Ausubel,Gagne,s.a.).
- 2). Conditii interne ale invatarii scolare: procesele cognitive, afective, volitive : motivatia-geneza,dinamica,forme,structuri motivational-atitudinale.Legea optimului motivational.
- 3). Conditii externe ale invatarii scolare:statutul profesorului, mediul scolii si al clasei de elevi, mediul socio-familial, factori ergonomici si de igiena ai invatarii s.a.
- 4). Interdependenta dintre conditiile interne si externe ale invatarii. Valorificare si optimizare.
- 5). Specificul invatarii la scolarul mic si mijlociu.

BIBLIOGRAFIE

- Ausubel,D.,Robinson,R. Invatarea in scoala. O introducere in psihologia pedagogica, Bucuresti,EDP,1981.
- Cosmivici.A.(coord.A.Neculau,T.Cozma), Invatarea scolara (in Psihopedagogia pentru examenul de definitivare si gradul I), Iasi Editura Spiru Haret,1994.
- Gagne,R.,”Conditiiile invatarii”, EDP,Bucuresti,1975.
- Golu,P.,Verza,E.Zlate,M.”Psihologia copilului”, Manual pentru scoli normale, EDP, Bucuresti,1993.
- Golu,P., Invatare si dezvoltare, Bucuresti,ESE,1985.
- Kulcsar,T., Factorii psihologici ai reusitei scolare, Bucuresti, EDP,1978.
- Jinga,I.,Negret,I., Invatarea eficienta, Bucuresti, Editura Aldin,1999.
- Miclea,M.,Psihologia cognitiva, Cluj-Napoca,Editura Gloria,1994.
- Miclea,M., Invatarea scolara si psihologia cognitiva, in Educatia si dinamica ei, (coord.
M.Ionescu),Bucuresti>Editura Tribuna Invatamantului,1998.

- Neacsu,I., Metode si tehnici moderne de invatare eficienta, Bucuresti, Editura Militara,1990.
- Neacsu,I., Instruire si invatare, Bucuresti,EDP,1999.
- Verza, E., Schiopu, U.,Psihologia varstelor, Bucuresti, EDP, 1995.

VII. Probleme teoretice si practice ale curriculumului Reforma curriculumului in invatamantul romanesc

- 1). Analiza conceptelor: curriculum, arie curriculara,ciclu curricular ,continut al invatamantului, situatie de invatare.
- 2). Relatia obiective-continuturi,metode de predare-invatare-evaluare.
- 3). Factori determinanti si surse generatoare in elaborarea curriculumului.
- 4).Tipuri de curriculum: core curriculum(de baza, trunchi comun)-curriculum la dispozitia scolii; analiza raporturilor obligatoriu-optional; formal-nonformal; national-local.
- 5). Orientari si practici noi in organizarea curriculumului: interdisciplinaritate,organizare modulara,organizare de tip integrat, curriculum differentiat si personalizat.
- 6). Documentele curriculare: planul-cadru, programe scolare, manualele, materialele-suport (ghiduri,portofolii,culegeri,manualul profesorului etc.). Metodologia aplicarii lor in scoala.

BIBLIOGRAFIE

- Cretu,C.,Curriculum differentiat si personalizat, Iasi , Editura Polirom,1998.
- Cretu,C., Conceptul de curriculum (etimologie, evolutii semantice ale conceptului de curriculum, definitii, componentele curriculumului, tipuri de curriculum), (in Psihopedagogie pentru examenele de definitivare si grade didactice, coord. C, Cucos), Iasi, Editura Polirom, 1998.
- Cristea,S., Proiectarea curriculara (in Pedagogia), vol.2, Pitesti, Editura Hardiscom,1997.
- Crisan,Al.(coord.), Curriculum scolar. Ghid metodologic, Bucuresti, M.E.I.-I.S.E., 1996.
- Cucos,C., Delimitari conceptuale: continut al invatamantului si curriculum (in Pedagogie), Iasi, Editura Polirom,1996.
- Curriculum si dezvoltare curriculara, Revista de pedagogie, nr.3-4/1994.

- D'Hainaut,L.,(coord.), Programe de invatamant si educatia permanenta, Bucuresti, EDP,1981
- Jinga,I., Negret,I., Invatarea eficienta, Bucuresti, Editura Aldin,1999.
- Potolea,D., Teoria si metodologia obiectivelor educationale, (in Curs de pedagogie-coord: I.Cerghit,L.Vlasceanu), Bucuresti, Universitatea Bucuresti,1988.
- Stanciu,M., Reforma continuturilor invatamantului.Cadru metodologic, Iasi, Editura Polirom, 1999.
- Vaideanu,G.,Orientari si tendinte in educatia contemporana, (in Educatia la frontiera dintre milenii), Bucuresti, Editura Politica,1988.
- Ungureanu,D., Teoria curriculumului, Timisoara Editura Mirton,1999.

VIII. Predarea. Orientari contemporane in teoria si practica predarii

- 1). Conceptul de predare. Relatia predare – invatare - evaluare.
- 2). Predarea - act de comunicare pedagogica eficienta.
- 3). Strategii si stiluri de predare.
- 4). Specificul predarii in invatamantul primar.
- 5). Modele de determinare a eficacitatii si eficientei predarii si a comportamentului didactic al invatatorului.

BIBLIOGRAFIE

- Davitz,J.,Ball,S., Psihologia procesului educational, Bucuresti, EDP,1978.
- Dragu,A., Structura personalitatii profesorului, Bucuresti, EDP.1996.
- Ionescu,M.,Chis,V., Strategii de predare-invatare in concordanta cu scopurile didactice, (in Sinteze pe teme de didactica moderna), Bucuresti, Tribuna Invatamantului,1986.
- Iucu,R., Managementul clasei de elevi, Iasi, Polirom, 2000.
- Marcu,S.(coord.),Competenta didactica-perspectiva psihologiei,Bucuresti>Editura All, 1999.
- Mitrofan,N.,Aptitudinea pedagogica, Bucuresti>Editura Academiei ,1982.
- Neacsu,I., Instruire si invatare, Bucuresti, EDP,1999.
- Potolea,D., Profesorul si strategiile conducerii invatarii, (in vol.Structuri,strategii si performante in invatamant coord.I.Jinga,L.Vlasceanu), Bucuresti, Editura Academiei, 1989.
- Soitu,L., Pedagogia comunicarii,Bucuresti,EDP,1997.

IX. Metodologia si tehnologia instruirii

- 1). Delimitari conceptuale: metodologie, tehnologie, strategie, metoda, procedeu, mijloc.
Analiza interdependentelor.Rolul integrator al strategiilor didactice.
- 2). Sistemul metodelor de instruire.Clasificare si caracteristicile principalelor grupe de metode. Specificul metodelor de instruire pentru invatamantul primar.
- 3). Descrierea metodelor de instruire. Fundamente si posibilitati de aplicare eficienta, activizatoare, creativa.
- 4). Mijloace didactice si suporturi tehnice de instruire: rol, functii, valente formative.
- 5). Instruirea asistata de calculator- directie strategica in perfectionarea metodologiei si tehnologiei instruirii.

BIBLIOGRAFIE

- Cerghit,I., Metode de invatamant, Ed a II-a, Bucuresti, EDP, 1980.
- Cerghit,I., Neacsu,I., Metodologia activitatii didactice,(in Didactica-coord.D.Salade),Bucuresti, EDP,1982.
- Chis,V., Demersuri de instruire sub asistenta calculatorului, (in Educatia si dinamica ei), Bucuresti, Editura Tribuna Invatamantului,1998.
- Cretu,C., Instruirea asistata de calculator. Experiente si perspective, (in Psihopedagogie pentru examenul de definitivare si gradul II coord. A.Neculau, T.Cozma), Iasi, Editura Spiru Haret,1994.
- Ionescu,M.,Chis,V.,Metodologia activitatii didactice, (in Didactica moderna coord.M.Ionescu,I.Radu),Cluj-Napoca,Editura Dacia ,1995.
- Mucica,T.(coord.),Indrumar metodic pentru folosirea mijloacelor de invatamant, Bucuresti,EDP,1982.
- Moise,C., Metode de invatamant, (in Psihopedagogia pentru examenele de definitivare si grade didactice -coord.C.Cucos), Iasi, Editura Polirom, 1998.

X. Relatii si interactiuni educationale

- 1). Definirea si analiza conceptului de relatie educationala
- 2). Relatii si interactiuni educationale in clasa de elevi:relatii de intercunoastere, relatii de intercomunicare, relatii socio - afective preferentiale, relatii de influentare
- 3). Caracteristicile demersului de "influenta educationala" in invatamantul primar
- 4). Implicarea sociala si personalitatea elevului: complianta comportamentala in clasa
- 5). Atractia interpersonală in clasa de elevi
- 6). Comunicarea interpersonală
- 7). Climat educational in clasa de elevi

BIBLIOGRAFIE

- Calin, C.,M., Relatia educativa in cadrul procesului de instruire a elevului (dimensiuni), in Revista de Pedagogie, Nr.3 / 1991.
- Calin, C., M., Teoria educatiei. Fundamentarea epistemica si metodologica a actiunii educative, Bucuresti, Editura ALL, 1996.
- Dragan,I.,Ozunu, D.,Tomsa,Gh., (coord.), Dictionar de orientare scolara si profesionala, Bucuresti, Editura Afeliu,1996.
- Geissler,E., Mijloace de educatie , Bucuresti, EDP,1977.
- Holban,I., (coord.), Cunoasterea elevului. O sinteza a metodelor, Bucuresti, EDP.,1978.
- Iucu,R., Managementul clasei de elevi, Bucuresti, Editura D.Bolintineanu, 1999.
- Iucu,R.,Managementul si gestiunea clasei , Iasi, Editura Polirom, 2000.
- Paun,E., Clasa de elevi ca grup educational, (in Sociopedagogie scolara , Bucuresti) , EDP, 1982.
- Paun,E., Scoala - abordare sociopedagogica, Iasi,Editura Polirom,1999.
- Salade,D., Dimensiunile educatiei , Bucuresti, EDP,1997.
- Toma,S., Profesorul ,factor de decizie, Bucuresti, Editura Tehnica,1994.
- Tomsa,Gh., Consilierea si orientarea in scoala, Bucuresti, Casa de Editura si Presa, Viata Romaneasca,1999.

- Tomsa,Gh.,Orientarea si dezvoltarea carierei la elevi, Bucuresti Casa de Editura si Presa, Viata Romaneasca,1999.
- Zlate,M.,Zlate,C., Cunoasterea si activarea grupurilor scolare, Bucuresti, Editura Politica, 1982.

XI. Evaluarea in procesul de invatamant si educatie

- 1). Definirea si analiza conceptului de evaluare .Masurarea-aprecierea-decizia.Integrarea evaluarii in procesul de invatamant.
- 2). Functiile evaluarii: de informare, motivationala, de control, diagnoza, selectie si certificare, prognoza, reglare-autoreglare.
- 3). Forme / tipuri de evaluare a rezultatelor si a progreselor scolare: initiala, continua / formativa, finala / sumativa.
- 4). Metode si tehnici de evaluare a rezultatelor si a progreselor scolare (verificari orale, lucrari scrise, lucrari practice, teste de evaluare, proiecte, potofolii, chestionare, observatiile s.a).
- 5). Factori perturbatori si erori in evaluarea scolară. Modalitati de corectare.
- 6). Metodologia proiectarii, elaborarii , aplicarii si interpretarii probelor evaluative.
- 7). Formarea capacitatii de autoevaluare la elevii din invatamantul primar.
- 8). Perfectionarea metodologiei de evaluare si perspectiva reformei invatamantului primar in Romania.

BIBLIOGRAFIE

- Cucos, S., Probleme de docimologie didactica,in Psihopedagogia pentru examenele de definitivare si gradele didactice (coord.C.Cucos),Iasi,Editura Polirom,1998.
- De Lansheere,G., Evaluarea continua a elevilor si examenele, Bucuresti, EDP,1975.
- Jinga,I.,Petrescu,A., Evaluarea performantei scolare, Bucuresti, Editura Delfin,1996.
- Neacsu,I., Stoica,A.,(coord.), Ghid general de evaluare si examinare, MEN, Bucuresti, Editura Aramis, 1996.
- MEN, Reforma sistemului de evaluare si examinare, Bucuresti, Editura Scoala Romaneasca, 1998.
- Radu,I.T., Evaluarea rezultatelor scolare , in Sinteze pe teme de didactica moderna, Bucuresti,Tribuna Invatamantului,1981.

XII. Proiectarea pedagogica a activitatilor de instruire si educare .

Moduri si forme de organizare a activitatilor didactice

- 1). Conceptul de proiectare pedagogica.Functiile proiectarii pedagogice : anticipare, orientare, organizare,dirijare,reglare-autoreglare,decizie, inovare.
- 2). Etapele proiectarii pedagogice : definirea obiectivelor si a sistemului de referinta spatiotemporal, determinarea continuturilor; stabilirea strategiei optime de actiune; stabilirea criteriilor si a instrumentelor de evaluare.
- 3). Niveluri ale proiectarii pedagogice.Finalizarea proiectarii pedagogice :
 - 3.1.Proiecte elaborate pe: ciclul,an,semestru de invatamant;saptamana,ora;
 - 3.2.Proiecte elaborate pe: arii curriculare, disciplina scolara, tema,subiect.
- 4). Unitate si diversitate in proiectarea activitatilor de instruire si educatie.Modele de proiectare a lectiei , a altor activitati scolare si extrascolare.
- 5). Grile de evaluare . Criterii de autoevaluare.
- 6). Moduri si forme de organizare a activitatilor didactice:concept,tipologie(frontal,pe grupe,individual etc.): Lectia - activitate didactica de baza.Alte forme de organizare.
- 7). Aplicatii pentru invatamantul primar: proiectarea unui sistem de lectii, de alte activitatii scolare si extrascolare.

BIBLIOGRAFIE

- Buzas,,L., Activitatea didactica pe grupe, Bucuresti, EDP, 1976.
- Cerghet,I.,(coord.). Perfectionarea lectiei in scoala moderna Bucuresti, Edp, 1983.
- Gagne',R.M.., Briggs,L.J., Principii de design al instruirii, Bucuresti, EDP,1977.
- Ionescu,M., Clasic si modern in organizarea lectiei , Cluj-Napoca Editura Dacia,1982.
- Ionescu,M.,Lectia intre proiect si realizare Cluj-Napoca Editura Dacia,1982.
- Jinga ,I.,Negret,I., Invatarea eficienta Bucuresti, Editura Aldiri,1999.
- Neacsu,I., Instruire si invatare, Bucuresti,EDP,1999.

XIII. Personalitatea invatatorului

- 1). Structura personalitatii invatatorului: personalitatea de baza, campul psihopedagogic, reprezentarile psihopedagogice, credintele-convingerile psihopedagogice, personalitatea cristalizata, stil educational;
- 2). Statute si roluri ale cadrului didactic: planificare, organizare, control, indrumare, evaluare, monitorizare, consiliere, decizie
- 3). Recrutarea, selectia si formarea cadrelor didactice;
- 4). Cariera didactica in Romania – invatatorul si realitatea socio-educationala
- 5). Deontologia pedagogica;

BIBLIOGRAFIE:

- Calin, C., M., Teoria educatiei. Fundamentarea epistemica si metodologica a actiunii educative, Bucuresti, Editura ALL, 1996.
- Dragu, A., Structura personalitatii profesorului, Bucuresti, EDP.1996.
- Ionescu,M.,Chis,V., Strategii de predare - invatare in concordanta cu scopurile didactice, (in Sinteze pe teme de didactica moderna), Bucuresti, Tribuna Invatamantului,1986.
- Iucu,R., Managementul clasei de elevi – gestionarea situatiilor de criza educationala, Bucuresti, Editura Bolintineanu, 1999.
- Marcu,S.(coord.), Competenta didactica-perspectiva psihologiei, Bucuresti, Editura All,1999.
- Mitrofan,N.,Aptitudinea pedagogica, Bucuresti,Editura Academiei ,1982.
- Neacsu,I., Instruire si invatare, Bucuresti, EDP,1999.
- Potolea,D., Profesorul si strategiile conducerii invatarii, (in vol.Structuri,strategii si performante in invatamant coord.I.Jinga,L.Vlasceanu), Bucuresti, Editura Academiei, 1989.
- Soitu,L., Pedagogia comunicarii,Bucuresti,EDP,1997.
- Toma,S., Profesorul ,factor de decizie, Bucuresti, Editura Tehnica,1994.

- Tomsa,Gh., Consilierea si orientarea in scoala, Bucuresti, Casa de Editura si Presa, Viata Romaneasca,1999.
- Zlate,M.,Zlate,C., Cunoasterea si activarea grupurilor scolare, Bucuresti, Editura Politica, 1982.

XIV. *Educatia morală*

- 1). Reperele intemeierii educatiei morale: reperul subiectiv (psihologic) / reperul obiectiv (reperul axiologic – normativ)
- 2). Educatia morală – institutii sociale: determinisme si conexiuni specifice invatamantului primar
- 3). Limbajul moral: specificitate psihopedagogica; implicatii in activitatea instructiv-educativa
- 4). Comportamentul moral: definitie, forme de exprimare, caracteristici.
- 5). Nivelurile si stadiile dezvoltarii si educarii comportamentului moral: conceptiile lui Piaget, Kohlberg si Allport
- 6). Autoeducatia morală – parte constitutiva a educatiei morale: semnificatii, forme surse si componente structural functionale
- 7). Finalitatile, strategiile si formele de evaluare ale educatiei morale

BIBLIOGRAFIE:

- Allport, G., W., Structura si dezvoltarea personalitatii, Bucuresti, EDP, 1983
- Calin, C., M., Educatia morală in viziunea lui Piaget si a discipolului sau Kohlberg, in Revista de psihologie, serie noua, 1-2 / 1997, Tomul 43
- Calin, C., M., Valorile, dezvoltarea morală si educatia, in Revista Invatamantul Primar, nr.4 / 1996 si 1-2 / 1997
- Calin, C., M., Teoria educatiei. Fundamentarea epistemica si metodologica a actiunii educative, Bucuresti, Editura ALL, 1996
- Cucos, Constantin, Axiologie si educatie, Bucuresti, EDP, Bucuresti, 1994
- Cucos, Constantin, Educatia religioasa, Iasi, Editura Polirom, 1999
- Dewey, J., Democratie si educatie, Bucuresti, EDP, 1972
- Iucu, B., Romita, Managementul si gestiunea clasei de elevi, Iasi, Polirom, 2000
- Geissler, E., Mijloace de educatie, Bucuresti, EDP, 1977
- Paun, E., Sociopedagogie scolara, Bucuresti, EDP, 1982
- Sponville – Comte, A, Mic tratat al marilor virtuti, Bucuresti, Editura Univers, 1998

XV. Consilierea psihopedagogica in ciclul primar

- 1). Delimitarea conceptelor: consiliere, orientare scolara si profesionala.
- 2). Clasa de elevi ca grup educational. Sintalitatea clasei de elevi.
- 3).Consilierea psihopedagogica. Orientare scolara si profesionala: fundamente , obiective, continuturi, metodologie, cadru institutional (centre si cabinete de asistenta psihopedagogica a elevilor , cadrelor didactice si parintilor).
- 4). Documente utilizate in managementul clasei de elevi : planul activitatii educative (pe ciclu, an, semestru),fisa de caracterizare psihopedagogica a clasei de elevi ; fisa de caracterizare psihopedagogica a elevului.
- 5). Parteneriat si cooperare in domeniul consilierii.

BIBLIOGRAFIE

- Badea. E., Caracterizarea didamica a copilului si a adolescentului de la 3 la 17 - 18 ani, Bucuresti, Editura Tehnica ,1997.
- Cretu,C., Curriculum diferentiat si personalizat, Iasi, Editura Polirom,1998.
- Dirigintele. Ora de dirigentie,volum editat de Tribuna Invatamantului,Bucuresti, 1995.
- Dragan,I.,Ozunu, D., Tomsa,Gh., (coord.), Dictionar de orientare scolara si profesionala, Bucuresti, Editura Afeliu,1996.
- Geissler,E., Mijloace de educatie , Bucuresti, EDP, 1977.
- Holban,I., (coord.), Cunoasterea elevului. O sinteza a metodelor, Bucuresti, EDP.,1978.
- Iucu,R., Managementul si gestiunea clasei , Iasi, Editura Polirom, 2000.
- Nicola,I., Dirigintele si sintalitatea colectivului de elevi,Bucuresti,EDP,1978.
- Paun,E., Clasa de elevi ca grup educational, (in Sociopedagogie scolara , Bucuresti, EDP,1982).
- Paun,E., Scoala - abordare sociopedagogica, Iasi,Editura Polirom,1999.

- Salade,D., Dimensiunile educatiei , Bucuresti, EDP,1997.
- Toma,S., Profesorul ,factor de decizie, Bucuresti, Editura Tehnica,1994.
- Tomsa,Gh., Consilierea si orientarea in scoala, Bucuresti, Casa de Editura si Presa, Viata Romaneasca,1999.
- Tomsa,Gh., Orientarea si dezvoltarea carierei la elevi, Bucuresti Casa de Editura si Presa, Viata Romaneasca,1999.
- Zlate,M.,Zlate,C., Cunoasterea si activarea grupurilor scolare,Bucuresti,Editura Politica, 1982.

XVI. Managementul si gestiunea clasei de elevi

- 1). Managementul clasei - argumente organizationale; argumente epistemice; argumente istorice; argumente sociologice; argumente psihologice; argumente manageriale;
- 2). Paradigme explicativ-conceptuale ale studiului managementului clasei; paradigmă metodologice ale studiului managementului clasei de elevi
- 3). Factori determinanți ai managementului clasei: recrutarea, selectia si formarea cadrelor didactice;
- 4). Structura dimensională a managementului clasei de elevi: dimensiunea ergonomică, dimensiunea psihologică, dimensiunea socială, dimensiunea normativă, dimensiunea operatională, dimensiunea inovatoare
- 5). Managementul clasei și disciplina; managementul clasei și începutul anului școlar
- 6). Consecințe ale unui management al clasei defectuos: lipsa de motivare, obosalea, deprecierea climatului educational, atitudinea elevilor de ignorare și indiferență, agresivitatea - violenta
- 7). Gestionarea situațiilor de "criza" educatională în clasa de elevi; intervenția în situațiile de criza educatională: abaterea comportamentala

BIBLIOGRAFIE:

- Badea. E., Caracterizarea didanică a copilului și a adolescentului de la 3 la 17 - 18 ani, Bucuresti, Editura Tehnică ,1997.
- Cretu,C., Curriculum diferențiat și personalizat, Iasi, Editura Polirom,1998.
- Dirigintele. Ora de dirigentie, volum editat de Tribuna Invatamantului,Bucuresti, 1995.
- Dragan,I.,Ozunu, D., Tomsa,Gh., (coord.), Dictionar de orientare scolară și profesională, Bucuresti, Editura Afeliu,1996.
- Geissler,E., Mijloace de educatie , Bucuresti, EDP,1977.
- Holban,I., (coord.), Cunoasterea elevului. O sinteza a metodelor, Bucuresti, EDP.,1978.
- Iucu,R., Managementul clasei de elevi,Bucuresti,Editura D.Bolintineanu, 1999.

- Iucu,R., Managementul si gestiunea clasei ,Iasi, Editura Polirom, 2000.
- Nicola,I., Dirigintele si sinalitatea colectivului de elevi,Bucuresti,EDP,1978.
- Paun,E., Clasa de elevi ca grup educational, in Sociopedagogie scolara , Bucuresti,EDP,1982.
- Paun,E., Scoala - abordare sociopedagogica, Iasi,Editura Polirom,1999.
- Salade,D., Dimensiunile educatiei , Bucuresti, EDP,1997.
- Toma,S., Profesorul ,factor de decizie, Bucuresti, Editura Tehnica,1994.
- Tomsa,Gh., Consilierea si orientarea in scoala, Bucuresti, Casa de Editura si Presa, Viata Romaneasca,1999.
- Tomsa,Gh.,Orientarea si dezvoltarea carierei la elevi, Bucuresti Casa de Editura si Presa, Viata Romaneasca,1999.
- Zlate,M.,Zlate,C., Cunoasterea si activarea grupurilor scolare, Bucuresti, Editura Politica, 1982.